

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Мариничівського НВК «Родина»

Наталія СКИДАН

«01» вересня 2021 р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Мариничівського навчально-виховного
комплексу «Родина»

Усть-Путильської сільської ради

Чернівецької області

на 2021/2022 навчальний рік

(I, II, III ступені (початкова освіта,
базова середня освіта, повна загальна середня освіта))

Схвалено

педагогічною радою

Мариничівського НВК «Родина»

наказ № 48 від «31» серпня 2021 р.

Погоджено

радою Мариничівського НВК «Родина»

протокол № 1 від «31» серпня 2021 р.

ЗМІСТ

Назва Освітньої програми	Сторінки
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	3 - 15
Освітня програма I ступеня (початкова освіта)	16 - 25
Додаток 1	21
Додаток 2	22
Додаток 3	24
Освітня програма II ступеня (базова середня освіта)	26-41
Додаток 1	31
Додаток 2	32
Додаток 3	33
Додаток 4	35
Додаток 5	38
Додаток 6	39
Освітня програма III ступеня (повна загальна середня освіта)	42-52
Додаток 1	46
Додаток 2	48
Додаток 3	50

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Мариничівський навчально-виховний комплекс «Родина» (далі – Мариничівський НВК «Родина») здійснює свою діяльність на підставі ст.53 Конституції України, Закону України «Про освіту», на виконання статей 10,11 Закону України «Про повну загальну середню освіту»; Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 №988-р); Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2021 року №366-р; забезпечує одержання учнями повної загальної середньої освіти на рівні Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 №688), Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 №1392; з урахуванням вимог «Державних санітарних правил і норм влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу (ДСанПіН 5.5.2.008-01), затверджених постановою Головного державного санітарного лікаря України від 14.08.2001 №63; власного Статуту.

За типом Мариничівський навчально-виховний комплекс «Родина» – **ліцей з дошкільним відділенням, початковою школою та гімназією (з пансіоном).** Дошкільне відділення працює за окремою освітньою програмою.

Мова навчання – **українська.**

У 2021/2022 навчальному році у Мариничівському НВК «Родина» навчається – **169 здобувачів освіти у 11 класах-комплектах.**

I ступінь		II ступінь		III ступінь	
1-4 класи		5-9 класи		10-11 класи	
К-сть класів	К-сть здобувачів освіти	К-сть класів	К-сть здобувачів освіти	К-сть класів	К-сть здобувачів освіти
4	61	5	83	2	25

Середня наповнюваність класів становить **15, 4.**

У закладі організовано інклюзивне навчання для двох учнів з особливими освітніми потребами (5,9 класи), для яких створено умови для навчання відповідно до індивідуальної програми розвитку та з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей. Особам з особливими освітніми потребами надаються психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги в порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

Освітня програма Мариничівського НВК «Родина» розроблена на виконання вищезазначених документів і схвалена на засіданні педагогічної ради

(протокол №8 від 14.06.2021), з поправками, внесеними рішенням педагогічної ради від 30.08.2021 (протокол №1) за Типовими освітніми програмами закладів загальної середньої освіти, затверджених наказами Міністерства освіти і науки України:

- для 1-2 класів – Типових освітніх програм початкової школи, затверджених наказом МОН України від 08.10.2019 № 1272;
- для 3-4 класів - Типових освітніх програм початкової школи, затверджених наказом МОН України від 08.10.2019 № 1273;
- для 5-9 класів – Типових освітніх програм закладів загальної середньої освіти II ступеня, затверджених наказом МОН України від 20.04.2018 №405;
- для 5-9 класів (інклюзивна форма навчання) – Типових освітніх програм спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами, затверджених наказом МОН України від 12.06.2018 №627 (зі змінами Накази МОН від 26.07.2018 №815, від 10.06.2019 №808, варіативна складова);
- для 10-11 класів – Типових освітніх програм закладів загальної середньої освіти III ступеня, затверджених наказом МОН України від 20.04.2018 №408 (у редакції наказу МОН від 28.11.2019 №1493 (із змінами).

Освітня програма закладу освіти та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднено на веб-сайті Мариничівського НВК «Родина». На основі освітньої програми закладом освіти складено робочі навчальні плани, що конкретизують організацію освітнього процесу в закладі.

Освітня програма Мариничівського НВК «Родина» окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти. Також Освітня програма НВК «Родина» визначає загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення, які подані в рамках робочих навчальних планах у додатках.

Очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в окремих додатках; зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН України.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у робочих навчальних планах закладу загальної середньої освіти (далі – робочі навчальні плани). Робочі навчальні плани дають цілісне уявлення про зміст і

структуру освітнього процесу, встановлюють погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначають гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Робочі навчальні плани передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову, у якій передбачені додаткові години на предмети та курси за вибором, індивідуальні та групові заняття для роботи з обдарованими учнями та тими, які потребують підвищеної педагогічної уваги.

Поділ класів на групи передбачені обраним варіантом робочого навчального плану цієї освітньої програми **при вивченні інформатики у 2, 3, 4, 5, 9 класах** здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами).

Відповідно до чинних Державних стандартів години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів. Навчальний час, передбачений на варіативну складову, використаний на предмети інваріантної складової, на проведення індивідуальних та групових занять, курсів за вибором, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображається в робочих навчальних планах.

Варіативну складову визначено самостійно, схвалено педагогічною радою (протокол №8 від 14.06.2021), враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображено в робочих навчальних планах НВК «Родина».

Робочі навчальні плани зорієнтовані на роботу закладу за 5-денним навчальним тижнем.

Навчальні екскурсії та навчальна практика, згідно рішення педагогічної ради (протокол №8 від 14.06.2021), проводяться протягом навчального року за Методичними рекомендаціями щодо організації навчально-виховного процесу під час проведення навчальних екскурсій та навчальної практики учнів загальноосвітніх навчальних закладів (лист МОНУ від 06.02.08 № 1/9-61).

Освітня програма Мариничівського НВК «Родина» передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом:

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною - у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.

		Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості

		природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати,

		ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні

		особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності формуються засобами усіх предметів.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через: організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання; реалізацію надпредметних, міжкласових та загальношкільних

проектів; предмети за вибором; роботу в проектах; позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.

Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ЗАСТОСУВАННЯ В НЬОМУ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Створення ситуації успіху, сприятливих умов для повноцінної діяльності кожної дитини – основна мета, що покладена в основу технологій навчання. Незважаючи на розмаїття нововведень, основною формою організації навчальної діяльності **залишається урок**. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок. Також передбачені екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, лекції конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, забезпечуючи досягнення очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах з предмету. Перевірка та оцінювання досягнення компетентностей здійснюватиметься у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття. Для підготовки до заліків та іспитів проводяться оглядові консультації, які допомагають учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів.

У закладі широко впроваджуються інформаційно-комунікативні технології. Застосування ІКТ в освітньому процесі базується на загальному розумінні зміни ролі інформації та принципах інформаційної взаємодії в різних напрямках освітньої діяльності. Це дозволяє формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності, критичне і логічне мислення, вміння приймати рішення, співпрацювати в команді, бути конкурентоздатними та впевненими особистостями. Вчителями закладу створена модель уроків на основі синтезу оригінальних прийомів, елементів інноваційних педагогічних методик і інформаційно-комунікативних технологій та традиційних форм організації освітнього процесу. Розширено предметне навчальне середовище, створенні умови для оптимального розвитку навичок роботи з інформацією, формування вмінь і навичок дослідницької і пошукової роботи. Серед використовуваних засобів: мультимедійні презентації, мультимедійні карти, проекти, онлайн-тести, програмовані засоби навчання та інше. Вчителі не тільки самі активно використовують інтернет-ресурси, сучасні інформаційні технології, але й забезпечують їх активне використання учнями. Тому створені вчителями персональні предметні сайти є однією з важливих форм роботи сучасного педагога і поштовхом для подальшого освоєння нових сучасних веб-ресурсів відповідно до вимог ІК компетентності, що важливо у процесі модернізації навчання в сучасній школі.

ПОКАЗНИКИ (ВИМІРНИКИ) РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Рівень реалізації освітньої програми вивчається шляхом моніторингу якості проведення навчальних занять, моніторингу досягнення учнями результатів навчання (компетентностей); проведення контрольних випробувань учнів; участі учнів школи у предметних олімпіадах різного рівня, Всеукраїнських інтелектуальних конкурсах та турнірах; шляхом складання та захисту наукових проектів; аналізу результатів участі учнів у ДПА та ЗНО.

ПРОГРАМНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Для виконання освітніх програм НВК «Родина» на 2021/2022 навчальний рік передбачено використання, затверджених Міністерством освіти і науки України, навчальних програм з усіх предметів інваріантної складової; курсів за вибором і факультативів варіативної складової, що забезпечує інтеграцію загальноосвітніх (основних і додаткових) програм, у єдину освітню програму, що дозволяє одержати запланований результат освіти - "модель" випускника.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ЗАКЛАДУ

Основною метою і завданнями роботи Мариничівського НВК «Родина» у 2021/2022 навчальному році є: розвиток професійної майстерності педагогів в умовах сучасного освітнього процесу, створення умов для творчої самореалізації школярів, формування ключових і предметних компетентностей, реалізації наскрізних ліній, виховання і соціалізації особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, трудової діяльності та громадянської активності.

ОСОБЛИВОСТІ Й УМОВИ РОБОТИ ЗАКЛАДУ

Відповідно до статті 10 (розділ III) Закону України «Про повну загальну середню освіту» структура навчального року, тривалість навчального тижня, інші форми організації освітнього процесу встановлюються загальноосвітнім навчальним закладом середньої освіти у межах часу передбаченого програмою. 2021/2022 навчальний рік розпочинається 1 вересня 2021 року та закінчується не пізніше 1 липня 2022 року. Орієнтовна структура навчального року:

I семестр - з 1 вересня по 30 грудня 2021 року;

II семестр - з 17 січня по 10 червня 2022 року.

Впродовж навчального року проводяться **канікули**:

осінні канікули - з **25 жовтня по 31 жовтня 2021 року**;

зимові канікули – з **31 грудня 2021 року по 14 січня 2022 року**;

весняні канікули - з **21 по 27 березня 2022 року**.

Для **учнів перших класів** встановлюються **додаткові канікули**, орієнтовно, з **21 по 27 лютого 2022 року**.

Орієнтовна дата проведення свята «Останній дзвоник» - **10 червня 2022 року**.

Перелік предметів державної підсумкової атестації визначається Міністерством освіти і науки України. Терміни їх проведення визначаються навчальним закладом. Орієнтовні терміни проведення ДПА для 4-го класу – остання декада травня 2022 року; для 9-11 класів – календарний тиждень після закінчення навчального року.

Дата вручення документів про освіту буде визначена додатково (в залежності від термінів проведення ДПА, ЗНО).

Рішення про доцільність проведення навчальної практики та навчальних екскурсій приймає педагогічна рада НВК «Родина». Заклад працює в режимі п'ятиденки з двома вихідними – субота, неділя. Навчальні заняття проводяться в одну зміну і регламентуються розкладом уроків, затвердженим директором НВК «Родина». Розклад курсів за вибором, факультативних та індивідуальних

занять також затверджуються наказом директора НВК «Родина». Зазначеним наказом відповідальність за збереження життя та здоров'я учнів під час проведення таких занять покладається на педагогічних працівників, що забезпечують їх організацію.

Проведення занять курсів за вибором, факультативних та індивідуальних фіксується у класному журналі. На підставі сформованих списків груп, вчителем, який проводить заняття з певного навчального предмета, заповнюється відповідна сторінка журналу.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів урахувані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків: у 1 класі – 35 хвилин; у 2-4 класах – 40 хвилин, 5-11 класах – 45 хвилин.

З метою належної організації освітнього процесу та запобігання поширення зростання захворюваності на COVID-19 серед учасників освітнього процесу, враховано рекомендації Міністерства освіти і науки України (лист №1/9-433 від 28.08.2021), Департаменту освіти і науки Чернівецької облдержадміністрації (лист від 28.08.2021 №01-33/2217). З цією метою оновлено і схвалено рішенням педагогічної ради (протокол №1 від 30.08.2021) Освітню програму закладу в умовах карантинних обмежень з урахуванням рівня епіднебезпеки. Освітній процес може бути організований у «змішаному (комбінованому)» форматі, як дистанційно, так і в закладі освіти. Дистанційне навчання може бути організовано з урахуванням методичних рекомендацій МОН (листи від 23.03.2020 №1/9-173; від 16.04.2020 №1/9-213) за допомогою поєднання онлайн-занять через ZOOM, Google, презентацій вчителів; ретельно підібраних завдань для самостійної роботи із подальшою перевіркою; використання платформ Google та Classroom.

При розробці алгоритмів роботи НВК «Родина» у період карантинних обмежень враховано вимоги: постанови Кабінету Міністрів України від 09.12.2020 №1236 (зі змінами) «Про встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2»; постанови Головного державного санітарного лікаря України від 26.08.2021 №9 «Про затвердження протиепідемічних заходів у закладах освіти на період карантину у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)». Зокрема, у розкладі занять передбачено можливість різного початку та закінчення занять (перерв) для різних класів та груп.

УПРАВЛІННЯ ПРОГРАМОЮ

Корекція програми здійснюється педагогічною радою НВК «Родина». Керівництво реалізацією програми здійснюється директором закладу.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Мариничівського НВК «Родина»

Наталія Скидан Наталія СКИДАН

«*01*» *вересня* 2021 р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
Мариничівського навчально-виховного
комплексу «Родина»
Усть-Путильської сільської ради
Чернівецької області
на 2021/2022 навчальний рік
(I ступінь (початкова освіта))

Схвалено

педагогічною радою

Мариничівського НВК «Родина»

наказ № *48* від «*31*» *серпня* 2021 р.

Погоджено

радою Мариничівського НВК «Родина»

протокол № *1* від «*31*» *серпня* 2021 р.

**Освітня програма
загальної середньої освіти І ступеня (початкова освіта) Мариничівського
навчально-виховного комплексу «Родина»
Усть-Путильської сільської ради Чернівецької області**

Освітня програма загальної середньої освіти І ступеня (початкова освіта) Мариничівського НВК «Родина» Усть-Путильської сільської ради Чернівецької області розроблена на основі Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 №688), Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Савченко О.Я. 1-2 класи (наказ МОН України від 08.10.2019 № 1272), Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Савченко О.Я. 3-4 класи (наказ МОН України від 08.10.2019 №1273).

Освітня програма початкової середньої освіти (далі - освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації Мариничівського НВК «Родина» – єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов’язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою;

загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв’язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції;

опис очікуваних результатів навчання учнів за освітніми галузями;

перелік варіантів типових навчальних планів та модельних навчальних програм;

рекомендовані форми організації освітнього процесу та методи навчання;

опис інструментарію оцінювання.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості.

Початкова освіта має такі цикли, як 1-2 і 3-4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреби дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Вимоги

до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»). Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, враховують досягнення попереднього етапу їхнього розвитку. Учні, що навчаються у 1-4 класах – це, в основному, діти, які до шестирічного віку виховувалися у дитячому дошкільному закладі.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності. До ключових компетентностей належать:

1) **вільне володіння державною мовою**, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) **здатність спілкуватися рідною** (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) **математична компетентність**, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) **компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій**, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) **інноваційність**, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) **екологічна компетентність**, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

- 7) **інформаційно-комунікаційна компетентність**, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційнокомунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
- 8) **навчання впродовж життя**, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;
- 9) **громадянські та соціальні компетентності**, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;
- 10) **культурна компетентність**, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;
- 11) **підприємливість та фінансова грамотність**, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження орієнтовно:

для учнів 1-го класу 700 годин/навчальний рік;

для 2-го класу – 770 годин/навчальний рік;

для 3-го класу – 805 годин/навчальний рік;

для 4-го класу – 805 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у робочих навчальних планах закладу (далі – навчальний план), (додаток 1,2) Робочий навчальний план відображає зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів; передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети; охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову, в якій передбачено

додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором, враховує особливості регіону та індивідуальні освітні потреби учнів.

З метою виконання вимог Державного стандарту робочі навчальні плани I ступеня закладу містить усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом робочого навчального плану цієї освітньої програми. У 2, 3, 4 класах, зважаючи на наповнюваність (2 клас – 16 учнів, 3 клас – 18 учнів, 4 клас – 21 учень), відбувається поділ на групи при вивченні інформатики, що здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами). Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 №688) "Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативна тривалість уроків щодо гранично допустимого навантаження учнів: у 1 класі – 35 хвилин; у 2-4 класах – 40 хвилин.

Повноцінність початкової освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових. Навчальний час, передбачений на варіативну складову, використаний на предмети інваріантної складової, на проведення індивідуальних та групових занять, курсів за вибором, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображається в робочих навчальних планах.

Варіативна складова навчальних планів використовується на:

підсилення предметів інваріантної складової:

по 1 год на тиждень у 1-4 класах на додаткові години на вивчення української мови в межах діючої програми. У такому разі розподіл годин на вивчення цієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані. Вчитель записує проведені уроки на сторінках класного журналу, відведених для предмету українська мова.

Додаток 1
до Освітньої програми
Мариничівського НВК «Родина»
ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Мариничівського НВК
«Родина»
_____ Наталія СКИДАН
« ____ » _____ 2021 р.

Робочий навчальний план
Мариничівського навчально-виховного комплексу « Родина»
для 1 - 2 класів на 2021/2022 навчальний рік
з українською мовою навчання
(Відповідно до наказу МОН України від 08.10.2019 № 1272, за Типовою освітньою
програмою, розробленою під керівництвом Савченко О.Я., 1–2 клас)

Навчальні предмети		Кількість годин на тиждень у класах		Всього
		1	2	
Інваріантний складник				
Українська мова та література		7	7	14
Англійська мова		2	3	5
Математика		4	4	8
Я досліджую світ		3	3	6
Дизайн і технології		1	1	2
Інформатика		-	1/1	1/1
Музичне мистецтво		1	1	2
Образотворче мистецтво		1	1	2
Фізична культура		3	3	6
Усього		22	24/1	46/1
Варіативний складник				
Додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	Українська мова	1	1	2
Загальнорічна кількість годин		23	25	48
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження на учня		20	22	42
Сумарна кількість навчальних годин інваріантного і варіативного складників		23	25/1	49

Додаток 2
до Освітньої програми
Мариничівського НВК «Родина»
ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Мариничівського НВК
«Родина»
_____ Наталія СКИДАН
«___» _____ 2021 р.

Робочий навчальний план
Мариничівського навчально-виховного комплексу « Родина»
для 3 - 4 класів на 2021/2022 навчальний рік
з українською мовою навчання
(Відповідно до наказу МОН України від 08.10.2019 № 1273, за Типовою освітньою
програмою, розробленою під керівництвом Савченко О.Я., 3–4 клас)

Навчальні предмети		Кількість годин на тиждень у класах		Всього
		3	4	
Інваріантний складник				
Українська мова та література		7	7	14
Англійська мова		3	3	6
Математика		5	5	10
Я досліджую світ		3	3	6
Дизайн і технології		1	1	2
Інформатика		1/1	1/1	2/2
Музичне мистецтво		1	1	2
Образотворче мистецтво		1	1	2
Фізична культура*		3	3	6
Усього		25/1	25/1	50/2
Варіативний складник				
Додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	Українська мова	1	1	2
Загальнорічна кількість годин		26	26	52
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження на учня		23	23	46
Сумарна кількість навчальних годин інваріантного і варіативного складників		26/1	26/1	54

Опис очікуваних результатів навчання за освітніми галузями

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів. Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учениці до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки.

Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних, їх використання посилює пізнавальний інтерес здобувачів освіти до навчання, дитина набуває досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Освітня програма передбачає досягнення здобувачем освіти результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Перелік

варіантів типових навчальних планів та модельних навчальних програм

Для виконання Освітньої програми І ступеня Мариничівського НВК «Родина» на 2021/2022 навчальний рік передбачено використання, затверджених Міністерством освіти і науки України, навчальних програм з усіх предметів інваріантного та варіативного (додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей) складників, що забезпечує інтеграцію загальноосвітніх (основних і додаткових) програм, у єдину освітню програму (лист МОН №1/9-404 від 09.08.2021).

**Навчальні програми
для учнів 1-2, 3-4 класів Мариничівського навчально-виховного
комплексу «Родина»
(затверджені наказами МОН України від 08.10.2019 №1272, №1273)**

№ з/п	Клас	Назва програми	Автор/ Видавництво	Ким схвалено	Ознайомлені
ПОЧАТКОВА ШКОЛА					
.	1-2	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти. 1-2 класи	Під керівництвом О.Я.Савченко	Наказ МОН №1272 від 08.10.2019	
.	3-4	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти. 3-4 класи	Під керівництвом О.Я.Савченко	Наказ МОН №1273 від 08.10.2019	

Форми організації освітнього процесу та методи навчання

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час, інтегровані уроки, інтерактивні заняття у формі ділових ігор, проектна діяльність. Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис інструментарію оцінювання

Контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів 1-4 класів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню

відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти у 1-4 класах здійснюється відповідно до «Методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти», затверджених наказом МОН України від 13.07.2021 №813. Результат оцінювання особистісних надбань учня/учениці у 1-4 класах, за рішенням педагогічної ради (протокол №1 від 30.08.2021), виражаються: **у 1-2 класах – вербальною оцінкою; у 3-4 класах – рівневою.**

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Освітня програма передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.